

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)

**การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้
เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
Development of Teachers Development Program in
Learning Management for Enhancing Analytical
Thinking under Basic Education Commission**

**ทัศนีย์ เมษสุวรรณ^{1*} และพา อักษรเสือ²
Tatsanee messuwan^{1*} and Pha Agsornsua²**

^{1*}นักศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

^{1*}Ph.D.in Educational Administration, Faculty of Education,
North Eastern University

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

²Faculty of Education, North Eastern University

*E-mail: Tatsanee2556@gmail.com

Received: Jun 22, 2019

Revised: Oct 29, 2019

Accepted: Nov 4, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ 3) เพื่อพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้โปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 315 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)

แบบประเมินความเหมาะสม แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ มีองค์ประกอบจำนวน 4 ด้าน และ 24 ตัวบ่งชี้ สภาพปัจจุบัน มีสภาพปัจจุบัน ทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ ทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ใน ระดับมากที่สุดโปรแกรมการพัฒนาครูมีองค์ประกอบดังนี้คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา รูปแบบวิธีการ พัฒนา สื่อและทรัพยากร การวัดและประเมินผล ผลการศึกษากำหนดโปรแกรมการพัฒนาครูไปใช้ พบว่า คะแนนการจัดการเรียนรู้ พบว่า คะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนาย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ความสามารถจัดการเรียนรู้หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจโปรแกรมการพัฒนาครู อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนา โปรแกรมการพัฒนาครูด้านจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน

Abstract

This purposes of this research were: 1) to study factors and indicators of teachers' learning management to enhancing analytical thinking, 2) to study the current and ideal situation of the above-stated learning management. 3) to develop the learning management program for enhancing their analytical thinking and 4) to evaluate the developed program and its implementation. The research was divided into 4 phrases. The results of the research were as follows: Teachers' learning management for enhancing analytical thinking consisted of 4 factors and 24 indicators. As the whole and each individual factor were at the high level. The ideal situation of teacher's learning management, as the whole and each individual factor were at the highest level. The development of teachers'

learning management for analytical thinking program was composed of principles, purposes, contents, Model for development, media and resources, and evaluation. The results of the program implementation indicated that It was obvious that the post-test score was far up higher with statistical significance of 0.01. Teachers' capacity in learning management, after the program implementation, was very high. As for teachers' satisfaction toward the implementation of the program, Activities involved content and documentation were also rated at the highest.

Keywords: Development, Teachers learning management program, Enhancement analytical thinking, Basic education commission

บทนำ

ทุกประเทศทั่วโลกได้ริเริ่มและดำเนินการปรับและพัฒนาระบบการจัดการการศึกษาใหม่ที่เรียกว่า “การปฏิรูปการศึกษา” (Educational Reformation) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพมาตรฐาน สามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาในมาตรา 24 (2, 3) “ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น...” ให้ความสำคัญกับความสามารถด้านการคิดหรือการคิดวิเคราะห์เป็นอย่างยิ่ง (The National Education Act, 2002) เด็กนักเรียนสามารถที่จะเรียนและมีความสามารถในการคิดสูงขึ้น ถ้าโรงเรียนใส่ใจที่จะสอนให้เขาเกิดความสามารถในการคิด สามารถสอนและฝึกได้ตั้งแต่ระดับชั้นต้น ๆ ที่สำคัญครูต้องมีความรู้มีความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการคิดและการพัฒนาทั้งตัวเอง ต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนจึงจะสามารถสอนให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ได้

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)

โปรแกรมพัฒนาครูเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจเพราะโปรแกรมการพัฒนาครูมีแบบแผนของมวลประสบการณ์อันเป็นขั้นตอนการพัฒนาครูที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ โดยการประยุกต์จากองค์ประกอบที่เชื่อมโยงกับหลักการและแนวคิดทฤษฎีมาเป็นพื้นฐานของการพัฒนาโปรแกรม (Chom Hong Pipat, 2010) โปรแกรมฝึกการพัฒนาสามารถพัฒนาครูตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ เพราะกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่เน้นการฝึกภาคปฏิบัติเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และยกระดับความรู้ของผู้เข้ารับการพัฒนา (Kotter, 1996)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์เพราะเห็นว่าโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ จะช่วยพัฒนาการสอนของครูได้ จึงดำเนินการวิจัย เรื่องการพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารโรงเรียน และครูนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน หรือพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. เพื่อประเมินผลการใช้โปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่ได้รับการพัฒนาด้วยโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สูงกว่าก่อนพัฒนา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,825 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 315 คน โดยมีขั้นตอนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ระยะที่ 1 คือ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ระยะที่ 2 ครู จำนวน 315 คน ระยะที่ 3 ครูที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 6 คน และระยะที่ 4 ครู จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

2. แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบประเมินฉบับนี้เป็นข้อคำถาม จำนวน 31 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (Index of Item Congruence : IOC) เกณฑ์รายข้อที่มีค่าเท่ากับ 0.60-1.00

3. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)

เป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ .29-.71 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .25-.81 มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่า 0.76

4. แบบประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อการศึกษาผลการใช้โปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ แบบประเมินพฤติกรรม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0 ทุกข้อ

5. แบบประเมินความพึงพอใจโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ จำนวน 24 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0 ทุกข้อ

ขั้นตอนการวิจัย

1. การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ซึ่งประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ โดยการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ที่ได้จากระยะที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแบบตรวจสอบรายการ วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 315 คน วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ของครูและความถี่ของวิธีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการคิดวิเคราะห์

3. การออกแบบโปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์โดยการนำผลการวิจัยที่ได้จากระยะที่ 2 มาวิเคราะห์หาคำดัชนีความต้องการจำเป็น และจัดลำดับความต้องการ ศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ร่างโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์

4. การศึกษาผลการใช้โปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์โดยการเตรียมการใช้โปรแกรม การใช้โปรแกรมการประเมินผลการใช้โปรแกรม โดยใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ แบบประเมินพฤติกรรมการ

จัดการเรียนรู้ของครู และแบบประเมินความพึงพอใจโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสม คือค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูด้านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนกโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Item – Total Correlation) ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach ค่าความถี่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการ PNImodified

ระยะที่ 3 การศึกษาและพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) สถิติพื้นฐานที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ระยะที่ 4 การศึกษาผลการใช้โปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าความยาก (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) และค่า t-test

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาคำตอบประกอบและตัวบ่งชี้โปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)

1.1 องค์ประกอบโปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 24 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 1 ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ มี 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2 ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชา มี 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3 ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ มี ตัวบ่งชี้ 7 องค์ประกอบที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 7 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และวิธีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 สภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์ ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชา และด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ตามลำดับ

2.2 สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ที่วิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์ ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชา และด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ ตามลำดับ

2.3 วิธีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 7 วิธี ดังนี้ 1) การฝึกอบรม 2) การฝึกอบรมควบคู่การปฏิบัติ 3) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 4) การสัมมนา 5) การนิเทศติดตาม 6) การสอนแนะ 7) การเป็นพี่เลี้ยง

3. การออกแบบโปรแกรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) โปรแกรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) คู่มือการใช้

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)

โปรแกรม โดยประกอบไปด้วย คือ 1.หลักการ 2.วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3.เนื้อหา 4.รูปแบบของโปรแกรม 5.สื่อและทรัพยากร 6.การประเมินผล โดยมีเนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของครู โรงเรียนประถมศึกษา ประกอบไปด้วย 4 Module คือ 1 Module ความรู้ความเข้าใจการคิดวิเคราะห์ 2 Module ด้านบูรณาการฝึกทักษะการ คิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชา 3 Module ด้านการออกแบบการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และ 4 Module ด้านการวัด และ ประเมินผลการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์ โดยมีวิธีพัฒนา ได้แก่ 1) การฝึกอบรม 2) การฝึกอบรมควบคู่กับการปฏิบัติ 3) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 4) การสัมมนา 5) การนิเทศติดตาม 6) การสอนแนะนำ 7) การเป็นพี่เลี้ยง ผลอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการศึกษาการนำโปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์หลังกวดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้

4.1 ครูสมัครใจเข้ารับการพัฒนามีคะแนนจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์โดยรวม ก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 15.87 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดร้อยละ 52.89 และมีคะแนนหลังการพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 25.67 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.53 โดยเมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพบว่า คะแนนหลังการพัฒนา สูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ทุกคน

4.2 ครูที่สมัครใจเข้าร่วมการพัฒนา มีความสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของครูโดยรวม หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนการคิดวิเคราะห์ ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชา ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์ ตามลำดับ

4.3 ครูสมัครใจเข้ารับการพัฒนามีความพึงพอใจโปรแกรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ครู โรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านเนื้อหาและเอกสารประกอบมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมาก

ที่สุด รองลงมาด้านกิจกรรมการพัฒนา และด้านสถานที่การประชุมเชิงปฏิบัติการ และสิ่งอำนวยความสะดวกความสะดวก ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยการพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาศูนย์การจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อค้นพบที่น่าสนใจเห็นควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ 24 ตัวบ่งชี้ ดังนั้นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ 2) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระวิชา 3) ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization, 2007) ได้ศึกษามาตรฐานเพื่อรองรับคุณภาพการศึกษาพบว่า มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 2) ด้านการสร้างความรู้ 3) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) ด้านการพัฒนาและจริยธรรมผู้เรียน 5) ด้านการสร้างสื่อและใช้เทคโนโลยี 6) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 7) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้ 8) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์และ 9) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม (Worawan na Ayudhya, 2007) ได้กล่าวถึงแนวคิดในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูไทยผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจทางการศึกษามี 5 ด้านดังนี้ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 3) ด้านการพัฒนาบทบาทของครู 4) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้ และ 5) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ (Office of the Secretary-General of the Education Council,

2007) ได้ศึกษาและเสนอแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ปฏิรูปการศึกษา ดังนี้
1) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านความรู้ความเข้าใจ
การสอนเนื้อหา 3) ด้านการบริหารจัดการในชั้นเรียน 4) ด้านการออกแบบการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 5) ด้านกระบวนการทางปัญญาทักษะ
ชีวิต (Office of the Basic Education Commission, 2007) ได้มีการกำหนด
แนวทางการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้ 1) ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่
เน้นการคิดวิเคราะห์ 2) ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนเนื้อหา 3) ด้านการปลูกฝัง
คุณธรรม 4) ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการจัด
สภาพแวดล้อม (Khamani, et al., 2001) ได้ทำการวิจัยและพัฒนารูปแบบการ
ปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียนเสนอแนะการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ด้านความรู้ความ
เข้าใจการสอนเนื้อหาสาระ 2) ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น
กระบวนการคิด 3) ด้านการพัฒนาบทบาทของผู้เรียน 4) ด้านบูรณาการฝึกทักษะ
การคิด 5) ด้านการพัฒนาทางสมอง

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการ
เรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการ
คิดวิเคราะห์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ใน
ระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านความรู้ความ
เข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์ 2) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) ด้านบูรณา
การฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชา 4) ด้านการออกแบบการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ส่วนผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์
ของการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น
การคิดวิเคราะห์ 2) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) ด้านบูรณาการ
ฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชา 4) ด้านความรู้ความเข้าใจ
การสอนคิดวิเคราะห์

3. ผลการพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิด
วิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสบผลสำเร็จใน
ด้านการจัดการเรียนรู้ (Best Practice) ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับโปรแกรมการจัดการ

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)

เรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน รายละเอียด ดังนี้

3.1 ด้านความรู้ความเข้าใจการสอนคิดคุณภาพของนักเรียนเป็นสิ่ง
สำคัญของการจัดการเรียนการสอน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมี
วิจารณญาณ และเป็นระบบ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเท่าทันการ
เปลี่ยนแปลง ของสังคมปัจจุบันผู้ที่มีส่วนขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผล
และมีคุณภาพอย่างแท้จริง คือครูซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจการสอนคิดวิเคราะห์
จัดการเรียนการสอนที่นักเรียนได้คิด ได้อธิบายความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้โดยการ
เรียบเรียงเป็นถ้อยคำของตนเองได้นำความรู้ ไปใช้ในการปฏิบัติในการแก้ปัญหาใน
สถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถคิดทบทวนในสิ่งที่ตนเองได้คิดพูด ทำ นำไป
ปรับปรุงตนเองในการศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติตนใช้ในชีวิตรประจำวันอย่างเป็น
ธรรมชาติ

3.2 ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระ
หมายถึงการนำเอาเนื้อหาความรู้สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมา
เข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน การเขียนแผนการสอนแบบ
บูรณาการโดยนำเอาเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ มาหลอมรวมเข้าด้วยกันทำให้
เอกลักษณ์ของแต่ละรายวิชาหมดไป เช่นเดียวกัน การเรียนการสอนที่ดำเนินการ
ด้วยวิธีบูรณาการเราเรียกว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ คือเน้นที่องค์
รวมของเนื้อหามากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละรายวิชาและเน้นที่การเรียนรู้ของผู้เรียน
เป็นสำคัญยิ่งกว่าการบอกเนื้อหาความรู้ วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบหน่วยมี
คุณลักษณะสำคัญคือการตั้งหัวเรื่องที่น่าสนใจขึ้นมา แล้วนำความรู้จากวิชาการต่าง
ๆ มาโยงสัมพันธ์กับหัวเรื่องนั้นเพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ความแตกต่างที่สำคัญที่จำแนกการจัดการเรียนการสอนออกจากหลักสูตรก็คือ การ
เรียนการสอนเน้นบูรณาการที่ระดับเนื้อหาวิชาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกันแต่
หลักสูตรเน้นบูรณาการที่รายวิชาโดยตรงก่อนที่จะไปแยกกำหนดเป็นเรื่องที่จะ
จัดการเรียนการสอนต่อไป

3.3 ด้านการออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์
ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ซึ่งครูอาจซักถามนักเรียนถึงความ
ต้องการหรือความสนใจของผู้เรียนหรือมีการสร้างข้อตกลงร่วมกันในการเรียนการ
สอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมคำนึงถึงความแตกต่างของ

นักเรียนและธรรมชาติของวิชา เน้นการบูรณาการทั้งในและนอกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้รูปแบบการสอนหลายๆ รูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ โดยจัดเรียงเนื้อหาจากเรื่องง่าย ๆ ไปสู่เรื่องยาก และอยู่รอบตัว มีการใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบเนื้อหา การประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้นั้นครูอาจประเมินผลด้วยตนเองโดยวิธีการที่หลากหลายเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง หรืออาจให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน แล้วนำผลการประเมินนั้นมาใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงการออกแบบการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

3.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การสร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์นั้น ครูต้องศึกษาคู่มือการวัดและประเมินผลรวมถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้การเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วจึงออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลให้เหมาะสมโดยต้องมีความหลากหลายและสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนคิดวิเคราะห์ สร้างเครื่องมือวัดตามเทคนิคและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเครื่องมือวัดและประเมินผลต้องได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลต้องให้สัมพันธ์กับผลวิเคราะห์ที่นักเรียนเป็นรายบุคคล นำผลการประเมินที่ได้มาจัดทำสารสนเทศ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุง การวัดและประเมินผลสามารถทำได้ ทั้งก่อนเรียนระหว่างเรียน และหลังเรียนสอดคล้องกับ ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Khamani, 2011) วีก็ออสกี (Vygotsky) เป็นนักจิตวิทยาชาวรัสเซียที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาในสมัยเดียวกับเพียเจต์ (Piaget) ทฤษฎีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของเพียเจต์และ วีก็ออสกีเป็นรากฐานที่สำคัญของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เพียเจต์อธิบายว่า พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการชาบซึ่ง และกระบวนการปรับโครงสร้างปัญญา (Accommodation) พัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมซับ ข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้หรือโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม เพื่อให้เข้าใจแนวคิดของทฤษฎีการสร้างความรู้ได้ง่ายขึ้น จึงเปรียบเทียบกับแนวคิดนี้กับแนวคิดของทฤษฎีกลุ่มปรนัยนิยม (Objectivism) ซึ่งมีความเห็นว่าโลกนี้มีความรู้ ความจริง ซึ่งเป็นแก่นแท้แน่นอนไม่เปลี่ยนแปลง

4. ผลการพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ประเมินความเหมาะสม และมีประโยชน์ พบว่าโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ โดยรวมมีความเหมาะสมและมีประโยชน์ในระดับมากที่สุด และพบว่าครูที่ได้รับการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ มีคะแนนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์โดยรวม มีคะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนา ทั้งโดยรวมและรายด้านและผ่านเกณฑ์ทุกคน มีความสามารถจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ โดยรวมหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ความเข้าใจการสอน คิดวิเคราะห์ ด้านบูรณาการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชาด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์และด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ และการคิดวิเคราะห์ ตามลำดับและมีความพึงพอใจโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับดีมากทุกด้าน ยกเว้นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับมาก โดยด้านกิจกรรมเนื้อหาและเอกสารประกอบมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาด้านกิจกรรมการพัฒนา และด้านสถานที่ฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกตามลำดับ สอดคล้องกับ (Khachornrak, 2013) พบว่าผลการสร้างคู่มือการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ มีความเป็นประโยชน์ความเหมาะสมความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การวิจัยในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การใช้โปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสถานศึกษา และครู ควรมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)

1.1.1 ควรได้นำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นนโยบายในการพัฒนาครูเพื่อดำเนินการปรับปรุงการพัฒนาครูด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 สถานศึกษา

1.2.1 สถานศึกษาควรมีการสรุปผลและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลในการพัฒนาในภาพรวมของสถานศึกษา

1.3 ครู

1.3.1 จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาครูด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในสถานศึกษา มีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษาจึงจะเกิดผลสำเร็จสูงสุด ดังนั้นควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างเต็มที่

1.3.2 ในการดำเนินงาน ครูควรมีการบูรณาการให้เกิดความสัมพันธ์กันในแต่ละด้าน และควรมีการยืดหยุ่นปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทเพื่อให้การดำเนินการให้ครบตามขั้นตอนของโปรแกรมพัฒนา

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สถานศึกษา ควรมีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพิ่มเติมโปรแกรมการพัฒนาครูเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ครูในด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในสถานศึกษา คอยให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษาของครูเป็นระยะ ๆ เพื่อให้การพัฒนาโปรแกรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. ข้อเสนอสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาวิจัย เกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาครูที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาการคิดวิเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้วยวิธีการที่หลากหลายที่พัฒนาขึ้นในสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อการปรับปรุงโปรแกรมพัฒนาครูดังกล่าวให้เหมาะสมกับสถานศึกษาระดับนั้น ๆ

3.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านอื่น ๆ เพื่อให้ได้โปรแกรมการพัฒนาและเครื่องมือที่สามารถวัดและประเมินที่ตรงกับ

ความสามารถและคุณลักษณะของครูในแต่ละระดับเพื่อส่งผลกระทบต่อการพัฒนาครู
อย่างมีประสิทธิภาพ

References

- Chomhongpipat, Y. 2010. **Teacher Development Program, Learning Management Program According to the educational reform guidelines Basic**. Thesis, Sakon Nakhon University: SakonNakhon Rajabhat University. (in Thai)
Development of a program for developing instructional leadership in learning management based on the educational reform of basic education
- Khamani, T.et al. 2001. **Thinking science**. The Master Group Management Bangkok: (in Thai)
- Khamani, T. 2011. **Pedagogy**: Knowledge for effective learning process. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Kajronruk, Y. 2013. **A program to develop teaching to promote analytical thinking ability of elementary school students: integrated research**. M.Ed. Thesis MahaSarakhm: Maha Sarakhm University. (in Thai)
- Kaewmak, N. 2013 **Teaching management to promote the potential of analytical thinking skills. Thai language subject, grade 1, Border Patrol Police School in Loei Province**. Thesis, Mahasarakham : Mahasarakham University. (in Thai)
- Kotter, P. and John, P. 1996. **Leading Change**. Boston: Harvard Business Press. (in Thai)
- Laoriandee, W. 2010. **Supervision and Teaching Program and Supervision Program**. Nakhon Pathom: Silpakorn University. (in Thai)

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)

- Office of the Basic Education Commission. 2002. **Learning Management Guidelines for Developing Thinking Skills.** Bangkok. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission. 2007. **Weaving dreams by thinking.** Bangkok: Sematham. (in Thai)
- Office of the Secretary-General of the Education Council. 2007. **Strategic Plan for Civil Service Development.** (in Thai)
- Office of the Secretary-General of the Education Council. 2009. **Strategic Plan for Civil Service Development.** (in Thai)
- Office for Standardization and Internal Educational Quality (Education). **Third Cycle External Assessment Report (2012-2015) Basic Education Level.** Bangkok: Department of Provincial Administration, 2007.
- The National Education Act, 2002. Amendment B. E. 2002, "the Royal Gazette. Volume 119. Episode 123. Pages 16-21. (in Thai)
- Worawan na Ayudhya, K. 2007. **Document for a special lecture the opening ceremony of the seminar and exchange of knowledge of the winners "A good teacher in the heart at the Teachers Council Hall.** Bangkok: Office of the Basic Education Commission. (in Thai)